

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 28 października 1925 r.

o nadzorze państwowym nad buhajami.

Art. 1. Pokrywanie cudzych krów i jałówek dozwolone jest tylko buhajami, uznanymi pod względem indywidualnym i rasowym za odpowiednie do celów hodowlanych dla danego okręgu hodowlanego.

Określenie cech, jakie pod względem indywidualnym i rasowym winny posiadać buhaje, uznane za odpowiednie do celów hodowlanych, należy do Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych po zasięgnięciu opinii właściwej izby rolniczej, lub w razie jej braku—działających na danym obszarze społecznych organizacji rolniczych, których statuty zawierają postanowienia, przewidujące działalność na polu popierania hodowli zwierząt, a które Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych do wydawania tych opinij powoła.

Art. 2. O uznaniu buhajów za odpowiednie do celów hodowlanych pod względem indywidualnym i rasowym orzekają specjalne komisje kwalifikacyjne.

Od orzeczeń komisyj kwalifikacyjnych służyć będzie odwołanie do komisyj kwalifikacyjnych odwoławczych.

W skład każdej komisji kwalifikacyjnej winien wejść lekarz weterynaryjny.

Liczbę komisyj, teren ich działania, skład komisyj, sposób ich postępowania oraz tryb odwołań od orzeczeń komisyj kwalifikacyjnych określi rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 3. Właściciel lub posiadacz buhaja, uznano go za odpowiedniego do celów hodowlanych, otrzyma od właściwej komisji kwalifikacyjnej bezpłatne świadectwo uznania, dające mu prawo do pokrywania takim buhajem cudzych krów i jałówek na przeciąg najwyżej jednego roku dla danego okręgu hodowlanego (art. 1 ust. 1).

Świadectwo uznania może być cofnięte przed upływem jego ważności, o ile buhaj okaże się w ciągu roku niezdatnym do rozplodu.

Art. 4. Koszty uznawania buhajów za odpowiednie do celów hodowlanych ponosi właściwa izba rolnicza, a na obszarach, na których nie są czynne izby rolnicze, właściwe związki samorządu terytorjalnego.

Art. 5. Pasanie wspólne buhajów, nieuznanych za odpowiednie do celów hodowlanych, z cudzemi krowami i jałówkami, należącymi do różnych właścicieli, jest wzbronione.

Art. 6. Właściwe organa samorządu terytorjalnego (gminy oraz powiatowe związki samorządowe) obowiązane są zapewnić miejscowym rolnikom konieczną ilość buhajów, uznanych za odpowiednie do celów hodowlanych w danym okręgu hodowlanym. O ilości buhajów, potrzebnej dla poszczególnych gmin, rozstrzygają właściwe organa wykonawcze samorządu powiatowego na podstawie opinii właściwej izby rolniczej, lub w braku izby rolniczej—społecznych organizacyj rolniczych, wymienionych w art. 1 ust. 2 niniejszej ustawy.

Art. 7. Koszty, związane z zapewnieniem miejscowym rolnikom buhajów oraz ich utrzymaniem, ponoszą powiatowe związki samorządu terytorjalnego w wysokości 25% ogólnej sumy kosztów, Państwo w wysokości 10% tejże sumy kosztów z budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz zainteresowane gminy w wysokości 65% sumy tychże kosztów.

Gminy sąsiadujące, lub gminy, mające małe ilości krów i jałówek, mogą się łączyć celem wspólnego kupna i utrzymania buhajów.

Zarząd gminy (magistrat miasta) winien ustanowić opłatę za stanowanie krów i jałówek gminnymi buhajami w wysokości, potrzebnej na pokrycie wydatków, połączonych z kupnem i utrzymaniem takich buhajów.

Na zakup i utrzymanie buhajów gminnych (art. 6) winna być wstawiona odpowiednia kwota do budżetu samorządu powiatowego oraz do budżetu gminy wiejskiej lub miejskiej.

Jeżeli gmina lub powiatowy związek samorządowy nie wstawia kredytu na ten cel do swego budżetu, wówczas właściwa władza nadzorcza wstawi do budżetu danej gminy lub powiatowego związku samorządowego odpowiedni kredyt przymusowo.

Art. 8. a) Winny pokrywania cudzych krów i jałówek buhajem, nieuznanym za odpowiedniego do celów hodowlanych, bez względu na to, czy pokrycie nastąpiło bezpłatnie, czy za opłatą,

b) winny wspólnego pasania buhaja w wieku powyżej 10 miesięcy, nieuznanego za odpowiedniego do celów hodowlanych, z cudzemi krowami, względnie jałówkami (art. 5) —

karany będzie w drodze administracyjnej grzywną do 5 złotych.

Przy powtarzających się przekroczeniach kara będzie wymierzana dwukrotnie od wyżej wymienionej.

Dochód z grzywnien wpływać będzie do właściwej gminy na zakupno buhajów gminnych.

W razie wydania orzeczenia karnego po myśli artykułu niniejszego może władza administracyjna zarządzić na koszt i ryzyko właściciela wytrzebienie buhaja nieodpowiedniego do celów hodowlanych.

Art. 9. Do orzeczenia o czynach karalnych, przewidzianych w niniejszej ustawie, powołane są władze administracyjne I instancji.

Przeciwko orzeczeniu władz administracyjnych I instancji można w ciągu dni 14 od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tejże władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który postąpi wedle przepisów postanowień, obowiązujących w I instancji sądowej. Na obszarze mocy obowiązującej niemieckiej ustawy postępowania karnego z r. 1877 właściwe są sądy powiatowe oraz stosuje się przepisy o policyjnych rozporządzeniach karnych.

Art. 10. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych władny jest po zasięgnięciu opinii właściwej izby rolniczej, lub w braku izby rolniczej, społecznych organizacyj rolniczych, wymienionych w art. 1 ust. 2, tudzież po zasięgnięciu opinii właściwego samorządu terytorjalnego rozciągnąć w drodze rozporządzenia, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw, stosowanie postanowień niniejszej ustawy na pewnych obszarach do owiec i trzody chlewnej.

Art. 11. Termin wprowadzenia w życie postanowień ustawy na obszarze poszczególnych powiatów lub części powiatów określi rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, a wydane na podstawie wniosku właściwego związku powiatowego samorządu terytorjalnego, powziętego po zasięgnięciu opinii rad gminnych wszystkich gmin, na których obszarze zamierzone jest wprowadzenie w życie postanowień ustawy. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych zasięgnie również opinii właściwej izby rolniczej lub w braku izby rolniczej opinii społecznych organizacyj rolniczych, wymienionych w art. 1 ust. 2 niniejszej ustawy.

Art. 12. W województwach, w których izby rolnicze nie są zorganizowane lub w których nie działają społeczne organizacje rolnicze, odpowiadające warunkom, określonym w art. 1 ust. 2, czynności izb rolniczych lub społecznych organizacyj rolniczych, wynikające z niniejszej ustawy, Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych może przekazać podległym mu organom administracji państwowej i organom właściwych związków samorządu terytorjalnego.

Art. 13. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych, a co do art. 8, 9 i 10 w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości.

Art. 14. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Równocześnie tracą moc wszelkie obowiązujące ustawy i przepisy w przedmiotach, unormowanych tą ustawą.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych: *Janicki*

Minister Spraw Wewnętrznych: *W. Raczkiewicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Żychliński*
